

De Publieke Omroep digitaliseert

'De uitzending van tv-programma's gaat het computertijdperk in'

Naar de viewingruimte om oude fragmenten te zoeken voor je nieuwe tv-programma... niet meer nodig. Een programmatape op een draf naar eindregie (laten) brengen... hoeft ook niet meer. Het zal programmamakers en redacteuren als muziek in de oren klinken. Lang hoeven ze niet meer te wachten. Vanaf eind 2004 is er De Digitale Voorziening.

De Digitale Voorziening is een netwerk van glasvezelkabels en computerservers dat de Hilversumse omroepen, de centrale eindregie en het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid met elkaar verbindt. Met dit netwerk wordt de uitzending, opslag en het hergebruik van televisieprogramma's aanzienlijk vereenvoudigd en versneld. Projectmanager Raymond Lamphen van het NOB legt uit: 'Nu is het zo dat een tv-programma na montage op een band wordt gezet. Deze band wordt vervolgens, meestal met een koerier, naar de NOB Videotheek gestuurd. Als het moment van uitzending nadert wordt 'ie daar opgehaald door Traffic, Continuïteit & Eindregie (TCE, de centrale eindregie voor Nederland 1, 2 en 3, red.). Na een laatste bewerking zorgen zij dat het programma op het juiste tijdstip wordt uitgezonden. Na uitzending gaat de *mastertape* terug naar de omroep en de uitzendband wordt opgeslagen bij NOB Videotheek. Dit hele proces gaan we automatiseren. Van de programmatape waar ik het eerder over had, wordt straks eerst een digitaal bestand gemaakt. Daardoor is het mogelijk om het programma elektronisch te versturen, gewoon met een PC. Via een glasvezelkabel gaat het rechtstreeks naar een centrale server, de *traffic buffer*. TCE haalt het daar vanaf, bewerkt het voor en zet het op de uitzendserver. En vanaf daar wordt het programma uitgezonden. Dus veel minder handelingen, wat een hoop tijd en geld scheelt.'

Die winst wordt nog groter als een omroep ook digitaal produceert. Dan kun je de eerste stap, het omzetten van de tape naar een digitaal bestand, namelijk overslaan. 'Maar digitalisering van het productieproces is geen voorwaarde voor het gebruik van De Digitale Voorziening', aldus Lamphen. 'Omroepen kunnen voorlopig op de bestaande manier programma's blijven maken en de eerste tijd ook gewoon tapes aanleveren bij TCE.'

Digitaal archief

De nieuwe werkwijze levert nog een belangrijk voordeel op. Het digitale materiaal is behalve voor televisie direct geschikt voor uitzending via internet of de mobiele telefoon. Nu moet het materiaal hiervoor eerst apart bewerkt worden, dus ook hier wordt een efficiëncyslag gemaakt. Daarnaast zijn er grote voordelen op het gebied van opslag en hergebruik van programmamateriaal. Lamphen licht toe: 'In de nieuwe situatie blijft een programma na uitzending twee weken op de uitzendserver staan. Een omroep kan het digitale bestand daar zelf vanaf halen. Verder wordt het archief van Beeld en Geluid gevuld vanuit De Digitale Voorziening. Zij hebben als doelstelling honderd procent van de Nederlandse producties van de publieke omroepen te bewaren in een groot digitaal archief. Alle landelijke publieke omroepen kunnen daar straks bij. Programmamakers en redacteuren die fragmenten zoeken om te gebruiken in hun producties, kunnen die via hun eigen PC uit dit archief ophalen en bekijken. Dit zijn in eerste instantie lage resolutie beelden, niet geschikt voor uitzending. Als ze een keuze hebben gemaakt, dan vragen ze het hoge

resolutie materiaal op, dat ze direct in hun programma kunnen monteren. Een bezoek aan de viewingruimte om VHS-banden te zoeken en bekijken, is straks dus niet meer nodig. Zo kan beter gebruik gemaakt worden van bestaand materiaal.'

Fabriek

Belangrijk onderdeel in het project is de betrokkenheid van de omroepen en eindgebruikers. Want zij zijn degenen die straks met het nieuwe systeem moeten werken en hun werkwijze daarop moeten afstemmen. Die aansluiting is onder meer geregeld in werkgroepen, waarin deelnemers van alle betrokken partijen zitten. Ook is er een zogenoemde eindgebruikersgroep, bestaande uit mensen die in het dagelijkse productieproces werkzaam zijn. 'Deze groep is heel belangrijk', aldus Raymond Lamphen. 'Wij leggen alle ideeën en plannen aan hen voor, omdat zij weten hoe het nu werkt en kunnen inschatten welke effecten keuzes die we nu maken, hebben op de toekomst. Zij zijn onze inhoudelijke klankbordgroep. Kijk, wij kunnen nu wel een prachtige fabriek neerzetten, maar als die fabriek straks niet gebruikt wordt, dan schieten we er natuurlijk niets mee op.' Lamphen vervolgt: 'Zo'n anderhalf jaar geleden was er bij de omroepen nog veel scepsis. Nu De Digitale Voorziening concreter wordt, raken ze steeds meer overtuigd van het nut van deze operatie. Je ziet nu dat er voortrekkers ontstaan, zoals de EO. Daarnaast vinden we het belangrijk om zoveel mogelijk partijen te informeren over De Digitale Voorziening. Daarom zijn we onlangs gestart met een digitale nieuwsbrief, die we breed verspreiden in omroepland. En medio september hebben we een website gelanceerd, waar iedereen alle informatie over het project kan vinden.'

Op schema

De Digitale Voorziening levert op termijn allerlei besparingen op. Maar daarvoor moet eerst wel het nodige worden geïnvesteerd. Het grootste deel hiervan komt voor rekening van Publieke Omroep, maar ook Beeld en Geluid en uitvoerder NOB, dragen hun steentje bij. Midden in het selectietraject voor de leverancier van alle apparatuur wil de projectleider geen exacte bedragen noemen. 'De investering bedraagt tussen de vijf en tien miljoen euro. Maar dit wordt terugverdiend doordat in het werkproces ettelijke miljoenen worden bespaard. Dat hebben we dit voorjaar aangetoond via een *business case*.' Voorlopig wordt er echter alleen nog geld uitgegeven. Want de invoering van De Digitale Voorziening staat gepland voor eind 2004. 'We liggen op schema en verwachten volgend jaar september of oktober te beginnen met de implementatie. Dat wordt waarschijnlijk geen *big bang*, maar een geleidelijke invoering. Binnen een aantal maanden moeten alle onderdelen van het systeem beschikbaar zijn.'

Bron: Spreek'buis 842

Auteur: Mark Wassenaar